STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Biblija Vakarų pasaulio literatūroje	**The Bible in Western Literature**	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Dalia Čiočytė **Kitas (-i):**	Filologijos fakultetas, Lietuvių literatūros katedra, Universiteto g. 5, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti anglų kalbą B2 lygiu	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130 valandų	58 val.: 32 val. paskaitų, 16 val. seminarų ir 10 val. konsultacijų	72 valandos

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Suvokti Bibliją kaip vieną pamatinių (greta Antikos) Vakarų kultūros intertekstų, kaip pasaulėvokos modelį ir literatūros bei meno kodą. Gebėti atpažinti ir interpretuoti biblinių vaizdinių ir naratyvo struktūrų recepciją įvairiose Vakarų kultūros mentaliteto formose – kultūros ir meno epochose. Gebėti kritiškai ir kūrybiškai mąstyti, remiantis krikščioniškosios Vakarų kultūros tradicijos išmanymu.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Studentai įgis žinių ir supratimo apie Biblijos (Senojo ir Naujojo Testamentų) genezę, kultūrinį ir religinį statusą bei reikšmingumą.	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos. Modulio šaltinių bei teorinės literatūros studijavimas.	Kaupiamasis vertinimas. Formuojamasis vertinimas (nuosekliai taikomas viso ugdymo proceso metu). Rašto darbas. Pabaigoje – teorinis egzaminas.
Studentai išmanys Biblijos semantikos ypatumus, struktūrinius Biblijos simbolių pasaulio ir naratyvo bruožus, pamatinius Biblijos interpretavimo principus.	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos. Modulio šaltinių bei teorinės literatūros studijavimas. Tekstų analizės ir interpretacijos seminarai.	Kaupiamasis vertinimas. Formuojamasis vertinimas (nuosekliai taikomas viso ugdymo proceso metu). Rašto darbas. Pabaigoje – teorinis egzaminas.
Studentai įgis žinių apie Biblijos poveikio Vakarų kultūrai ir literatūrai formas, apie Bibliją kaip „didįjį meno kodą“ (Northrop Frye), apie reikšmingiausias dialogo su Biblija apraiškas Vakarų literatūros kūriniuose; gebės analizuoti ir interpretuoti archetipinių Biblijos įvaizdžių ir motyvų raišką bei modifikacijas literatūroje,	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos. Modulio šaltinių bei teorinės literatūros studijavimas. Tekstų analizės ir interpretacijos seminarai.	Kaupiamasis vertinimas. Formuojamasis vertinimas (nuosekliai taikomas viso ugdymo proceso metu). Rašto darbas. Pabaigoje – teorinis egzaminas.

komentuoti biblinį literatūros kūrinio kontekstą.		
Studentai apmąstys tradicines aksiologines Vakarų kultūros nuostatas.	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos. Modulio šaltinių bei teorinės literatūros studijavimas. Seminarinės diskusijos.	Kaupiamasis vertinimas. Formuojamasis vertinimas (nuosekliai taikomas viso ugdymo proceso metu). Rašto darbas. Pabaigoje – teorinis egzaminas.
Studentai gebės argumentuotai komentuoti krikščioniškųjų Vakarų kultūros vertybių recepciją dabarties kultūroje.	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos. Seminarinės diskusijos.	Kaupiamasis vertinimas. Formuojamasis vertinimas (nuosekliai taikomas viso ugdymo proceso metu). Rašto darbas. Pabaigoje – teorinis egzaminas.
Studentai parengs probleminius rašto darbus, veiksmingai dalyvaus diskusijose.	Rašto darbo parengimas ir interaktyvi tezės prezentacija.	Kaupiamasis vertinimas. Formuojamasis vertinimas, rašto darbas.

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Užduotys**
1. Biblijos (Senojo ir Naujojo Testamentų) genezė, kultūrinis ir religinis statusas bei reikšmingumas.	2	2					**4**	**4**	Teorinės literatūros studijavimas, nurodytų Biblijos ištraukų skaitymas.
2. Biblija *kaip* literatūra. Biblijos knygų įvairovė; struktūriniai ir semantiniai jos vienovės principai. Biblijos simbolių pasaulio ir naratyvo bruožai, semantikos ypatumai. Filologiniai Biblijos semantikos tyrinėjimai. Literatūriniai Biblijos šedevrai: *Psalmynas*, *Giesmių giesmė*, *Jobo knyga*, *Išminties knyga* ir kt.	6	2	4				**12**	**10**	Teorinės literatūros studijavimas, nurodytų Biblijos ištraukų skaitymas.
3. Kultūros ir literatūros dialogo su Biblija formos: biblinės pasaulėvokos tradicija Vakarų kultūroje, jos modernios modifikacijos, jos kvestionavimas ir ironiškasis kontrapunktas.	2	2					**4**	**4**	Teorinės literatūros studijavimas.
4. Biblija – archetipinių įvaizdžių ir motyvų santalka, Vakarų kultūrinio / literatūrinio mąstymo gramatika. Biblinių archetipų konsteliacijos Dantes Alighieri poemoje *Dieviškoji komedija* (1307–1321). *Prarasto rojaus* archetipas Williamo Shakespeare‘o tragedijoje *Karalius Lyras* (1608). Nuopuolio ir išganymo interpretacija Johno Miltono poemoje *Prarastas rojus* (1667), Johanno Wolfgango Goethe's tragedijoje *Faustas* (1808, 1832), tautinio romantizmo poezijoje (Adomas Mickevičius, Maironis ir kt.), Hermanno Hesses apysakoje *Demianas* (1919), Albert’o Camus romane *Krytis* (1956), Flannery O’Connor prozoje. *Egzistencinio pragaro* leitmotyvas XX a. moderniojo individualizmo literatūroje (Antano Škėmos apysaka *Izaokas*, 1961, ir kt.).	10		4				**14**	**12**	Teorinės literatūros studijavimas, literatūros kūrinių nurodytų ištraukų skaitymas, analizavimas, pasirengimas interpretacinei diskusijai.

5. Jėzaus Kristaus paveikslas literatūroje. Simbolinė vaizduotė Selmos Lagerlöf *Kristaus legendose* (1904). Teodicėjos problemika: Didžiojo inkvizitoriaus legenda Fiodoro Dostojevskio filosofiniame romane *Broliai Karamazovai* (1880); Kristus kaip teisiamasis Michailo Bulgakovo (1891–1940) romane *Meistras ir Margarita*. Filosofinės Kristaus paveikslo implikacijos Oskaro Milašiaus misterijoje *Saulius iš Tarso* (1913). Egzistencialistinė Kristaus figūros traktuotė Vytauto Mačernio apsakyme „Aš atnešiau jums saulės patekėjimą“ (1939). Kristus kaip personažo aliuzija Williamo Faulknerio romanuose *Rugpjūčio šviesa* (*Light in August*, 1932) ir *Sakmė* (*A Fable*, 1954), Francois Mauriaco romane *Avinėlis* (*L'agneau*, 1954).	8		4				**12**	**12**	Teorinės literatūros studijavimas, literatūros kūrinių nurodytų ištraukų skaitymas, analizavimas, pasirengimas interpretacinei diskusijai.
6. Biblija – literatūrinių žanrų enciklopedija. Proziniai ir poetiniai Biblijos žanrai (sąrašas, dialogas, pamokslų serijos, aforizmas, pasakojimas, dėkojimo psalmė, garbinimo himnas, rauda, meilės lyrika ir kt.). Žanras kaip meninio mąstymo modelis (Michail Bachtin), Biblijos žanriniai modeliai literatūroje. Biblinių žanrų polifonija Vinco Krėvės apysakoje *Dangaus ir žemės sūnūs* (1949).	4						**4**	**6**	Teorinės literatūros studijavimas, literatūros kūrinių nurodytų ištraukų skaitymas, analizavimas.
7. Rašto darbo (apimtis – 10000 spaudos ženklų) rengimas, tezės pristatymas kolegų auditorijai, aptarimas.		4	4				**8**	**24**	Rašto darbo rengimas, argumentuotas jo tezės pristatymas, kolegų darbų skaitymas ir aptarimas.
Iš viso	**32**	**10**	**16**				**58**	**72**	

Vertinimo strategija	**Svoris proc.**	**Atsiskaitymo laikas**	**Vertinimo kriterijai**
Kaupiamasis vertinimas:			
Dalyvavimas diskusijose, rašto darbo tezės prezentacija	50 %	Semestro metu	Vertinama rašto darbo tezės prezentacija ir dalyvavimas interaktyvių paskaitų bei seminarų diskusijose: 3 balai: puikus pasirengimas kiekvienam seminarui, suinteresuotas klausimų bei problemų formulavimas, argumentuoti pasisakymai; 2 balai: geras pasirengimas seminarams, tikslingi pasisakymai diskusijose; 1 balas: vidutinis pasirengimas seminarams, silpnoka pasisakymų argumentacija; 0 balų: praleidus daugiau nei 2 seminarus dėl nepateisinamos priežasties.
Rašto darbas (apimtis – 10000 spaudos ženklų).	50 %	Antroji semestro pusė	Vertinama pasirinkto literatūros kūrinio, turinčio biblinių aspektų, analizė ir interpretacija: 4 balai: rašto darbas turi apmąstytą teorinę perspektyvą, rodo gebėjimą pagrįstai (remiantis korektiškos analizės duomenimis) interpretuoti literatūrinę Biblijos traktuotę, įžvelgti probleminių literatūros ir Biblijos dialogo aspektų; nepriekaištinga mokslinio tyrimo kultūra; 3 balai: gebama korektiškai analizuoti biblinius literatūros

			įvaizdžius ir motyvus, aiškinti jų prasmę, pasitelkiant adekvačias teorines koncepcijas; tinkamai elgiamasi su mokslinio tyrimo šaltiniais; 2 balai: įsigilinta į biblinius literatūros kūrinio įvaizdžius bei motyvus, tačiau nepakankamai reflektuota teorinė darbo pozicija; 1 balas: darbe matyti paviršutiniškas literatūros ir Biblijos sąsajų suvokimas ir vertinimas; 0 balų: literatūros kūrinio bibliniai aspektai neanalizuoti ir / ar neinterpretuoti.
Dėl akademinio sąžiningumo svarbos.			*Rengiant pranešimus ir / ar rašto darbą, galioja akademinio sąžiningumo ir etiško darbo su GDI principai (žr. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo gaires). Jeigu rengdamas (-a) pranešimą ir / ar rašydamas (-a) rašto darbą studentas (-ė) naudojo GDI, tai pristatydamas (-a) pranešimą arba rašto darbą, tekste privalo aiškiai nurodyti, kaip, kokiems tikslams GDI buvo naudotas. Vertindamas pranešimą ir / ar rašto darbą, dėstytojas turi teisę žodžiu ir / arba raštu patikrinti studento (-ės) darbo autorystę. Studentui (-ei) negebant paaiškinti savo pranešimo turinio arba rašto darbo teksto, negebant atsakyti į su pateiktu pranešimu ar tekstu susijusius konkrečius klausimus, galima darbą laikyti parengtu nesąžiningai.*

Autorius	**Leidimo metai**	**Pavadinimas**	**Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas**	**Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda**
Privalomoji literatūra				
	2009	*Šventasis Raštas: Senasis ir Naujasis Testamentas* / Vertė Antanas Rubšys, Česlovas Kavaliauskas, redagavo Vaclovas Aliulis MIC ir kt.		Vilnius: Lietuvos vyskupų konferencija https://biblija.lt
Alter, Robert; Frank Kermode (ed.)	1999	*The Literary Guide to the Bible*		Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press
Averincevas, Sergejus	1989	„NT apžvalga“	Katalikų kalendorius žinynas	Kaunas - Vilnius
Frye, Northrop	1983	*The Great Code: The Bible and Literature*		New York: Harwest / HBJ
Frye, Northrop	1990	*Words with Power*		New York: Harwest / HBJ
Ricoeur, Paul	1980	*Essays on Biblical Interpretation*		Philadelphia: Fortress Press
Liptzin, Solomon	1985	*Biblical Themes in World Literature*		Hoboken, New Jersey
Auerbach, Erich	2003	*Mimezis: Tikrovės vaizdavimas Vakarų pasaulio literatūroje*		Vilnius: Baltos lankos, 7–83
Potkay, Adam	2006	*The Bible and the Roots of Western Literature*		http://www.learnoutloud.com/Audio-Books/Religion-and-Spirituality/Christianity/The-Bible-and-the-Roots-of-Western-Literature/3491
Čiočytė, Dalia	2016	**Modulio vadovas**: Dalia Čiočytė, *Biblija Vakarų pasaulio literatūroje (BUS): teorinės modulio dalies paskaitų konspektas*		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. *http://www.flf.vu.lt/mokslas/elektroniniai-istekliai#vadovėliai-mokymo-priemonės*
Čiočytė, Dalia	1999	*Biblija lietuvių literatūroje* /		Vilnius: Lietuvių

		Monografija		literatūros ir tautosakos institutas
Čiočytė, Dalia	2012	„Santykio su religine tradicija galimybės"		Loreta Mačianskaitė (ed.), *Antanas Škėma ir slinktys lietuvių literatūroje,* Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 69–8.
Čiočytė, Dalia	2013	*Literatūros teologija: Teologiniai lietuvių literatūros aspektai* / Monografija		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2013
Papildoma literatūra				
Rubšys, Antanas	1995–1996	*Raktas į Senąjį Testamentą*	t. 1–3	Vilnius: Katalikų pasaulis
Rubšys, Antanas	1997	*Raktas į Naująjį testamentą*	t. 1–2	Vilnius: Katalikų pasaulis
Gabel, John B., Charles B. Wheeler, Anthony D. York	2000	*The Bible as Literature: An Introduction*		New York: Oxford University Press
Schneidau, H. N.	1976	*Sacred Discontent: The Bible and Western Tradition*		Baton Rouge: Lousiana State University Press
Dyas, Dee and Esther Hughes	2004	*The Bible in Western Culture*		New York: Routledge
Earl Miner, Earl (ed.)	1977	*Literary Uses of Typology: From the Late Middle Ages to the Present*		Princeton, N. J.: Princeton University Press
Čiočytė, Dalia	2008	„Archetipinė *gyvenimo – sapno* metafora ir jos literatūrinės interpretacijos"	*Literatūra* 50 (1)	49–58
Čiočytė, Dalia	2009	"William Shakespeare's Sonnets in Lithuania"		Manfred Pfister and Jürgen Gutsch (ed.), *William Shakespeare's Sonnets,* Dozwil TG Schweiz: Edition Signathur, 439–447
Čiočytė, Dalia	2012	„Literary Interpretation of Society in the Period of Soviet Occupation"		Regina Rudaitytė (ed.), *Literature in Society,* Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 248–259
Čiočytė, Dalia (sudarytoja); Gustaitienė, Asta; Jakaitė, Dalia; Šidlauskas, Marijus	2018	*Krikščionybė ir šiuolaikinė lietuvių literatūra* / Kolektyvinė monografija		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla

Atnaujinta: 2026-10-08